

BARAZA LA WAWAKILISHI ZANZIBAR

Simu Nam. + 255 24 2230602/1

Fax Nam. + 255 24 2230215

Tovuti: www.zanzibarassembly.go.tz

SANDUKU LA BARUA 902,

ZANZIBAR

Barua Pepe: zahore@zanlink.com

MUHTASARI WA RIPOTI YA KAMATI YA KUDUMU YA KUSIMAMIA OFISI ZA VIONGOZI WAKUU WA KITAIFA YA BARAZA LA WAWAKILISHI KWA MWAKA WA FEDHA 2014/2015

SEHEMU YA KWANZA

UTANGULIZI.

Kamati ya Kusimamia Ofisi za Viongozi Wakuu wa Kitaifa ya Baraza la Wawakilishi imeundwa kwa mujibu wa kifungu cha Kanuni cha 106 (h) cha Kanuni za Baraza la Wawakilishi toleo la mwaka 2012 na majukumu yake yametajwa katika kifungu cha 114 kama ifuatavyo:

- a) Kufuatilia utekelezaji wa maagizo ya Kamati yaliyotolewa kwenye ripoti ya Kamati ya mwaka uliotangulia
- b) Kufuatilia utekelezaji wa Sera na Mipango ya Wizara husika kwa kadri Spika atakavyoelekeza kwa mujibu wa malengo yaliyowasilishwa Barazani wakati wa usomaji Bajeti na Hotuba nyengine za Waziri alizotoa Barazani.
- c) Kufuatilia utekelezaji wa Miradi ya Maendeleo ya Kitaifa na Miradi ya Wananchi ya Wizara husika.
- d) Kuchunguza na kufuatilia mapato na matumizi ya kila mwaka ya Serikali na kama matumizi yaliyofanywa yalizingatia thamani halisi ya fedha.
- e) Kuchambua mapendekezo ya Serikali kuhusu makadirio ya Wizara husika ya mapato na matumizi ya kila mwaka.
- f) Kushughulikia Miswada ya Sheria itakayokabidhiwa kwake na Spika.
- g) Kuchambua ahadi zote za Wizara zilizo chini ya Kamati kama zitakavyokuwa zikitolewa katika Baraza na kufuatilia utekelezaji wa ahadi hizo.

h) Kufikiria jambo jengine lolote litakalopelekwa kwake na Spika.

Kamati ya Kusimamia Ofisi za Viogzi Wakuu wa Kitaifa kwa mwaka wa fedha 2014/2015 ilianza shughuli zake za kufuatilia utekelezaji wa maagizo ya kamati, ahadi za Serikali, kazi za kawaida na za maendeleo, ukusanyaji wa mapato na matumizi pamoja na kufanya ziara katika Taasisi za Serikali za Wizara zifuatazo:-

- Wizara ya Nchi (OR) Ikulu na Utawala Bora
- Ofisi ya Makamu wa Kwanza wa Rais
- Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais

Aidha, Kamati ilifanya kazi zake kwa muda wa wiki nne katika mizunguko miwili kama ifuatavyo:-

- i) Pemba wiki moja kuanzia tarehe 8 hadi 12 Disemba 2014 na Unguja wiki moja kuanzia tarehe 15 hadi tarehe 19 Disemba 2014.
- ii) Pemba wiki moja kuanzia tarehe 2 hadi 6 Februari 2015 na Unguja wiki moja kuanzia tarehe 9 hadi tarehe 13 Februari 2015.

Kikawaida kamati za Baraza la Wawakilishi zinafanya kazi kila mwaka kwa mizunguko minne ila kutokana na mchakato mzima wa Bunge la Katiba uliokuwa ukiendelea huko Dodoma ambapo Baraza nalo lililazimika kushiriki katika kazi hiyo kwa mujibu wa sheria ya marekebisho ya Katiba, Toleo la mwaka 2012, imepelekea kamati za Baraza kukosa kufanya kazi kikawaida na kupelekea kamati kufanya kazi katika mizunguko miwili kwa bajeti ya mwaka 2014 - 2015.

Napenda kuchukua nafasi hii adhimu kuwashukuru Wajumbe wa Kamati hii kwa mashirikiano yao ambayo yamewezesha kufanya kazi zetu kwa ufanisi mkubwa. Wajumbe wenyewe ni hawa wafuatao:

1. Mhe. Hamza Hassan Juma	- Mwenyekiti
2. Mhe. Saleh Nassor Juma	- Makamo M/ kiti
3. Mhe. Ali Mzee Ali	- Mjumbe
4. Mhe. Makame Mshimba Mbarouk	- Mjumbe
5. Mhe. Subeit Khamis Faki	- Mjumbe

6. Mhe. Ashura Sharif Ali	- Mjumbe
7. Mhe. Shadya Moh'd Suleiman	- Mjumbe
8. Ndg. Rahma Kombo Mgeni	- Katibu
9. Ndg. Makame Salim Ali	- Katibu

Kamati ilifanya kazi zake kwa kutumia Kanuni za Baraza la Wawakilishi, Hansard za Baraza, Hotuba za bajeti za Taasisi za Wizara za Serikali za mwaka 2014/2015 pamoja na taarifa za taasisi husika za Serikali.

SEHEMU YA PILI

OFISI YA RAIS, IKULU NA UTAWALA BORA.

Ofisi hii imeundwa na Idara na Taasisi zifuatazo:-

1. Ofisi ya Faragha
2. Ofisi ya Baraza la Mapinduzi
3. Idara ya Mipango, Sera na Utafiti
4. Idara ya Mawasiliano - Ikulu
5. Idara ya Uendeshaji na Utumishi
6. Ofisi ya Usalama wa Serikali (GSO)
7. Ofisi ya Ofisa Mdhadini - Pemba
8. Idara ya Ushirikiano wa Kimataifa na Uratibu wa Wazanzibari Wanaoishi Nje
9. Idara ya Utawala Bora
10. Mamlaka ya Kuzuia Rushwa na Uhujumu Uchumi
11. Ofisi ya Mdhadini na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali
12. Idara ya Mipango ya Kitaifa, Maendeleo ya Kisekta na Kupunguza Umasikini
13. Idara ya Mipango na Maendeleo ya Watendakazi
14. Idara ya Ukuzaji Uchumi
15. Ofisi ya Mtakwimu Mkuu wa Serikali.

OFISI YA OFISA MDHAMINI - PEMBA

Kamati inaridhishwa na utendaji kazi unaofanywa na Ofisi hii kupitia idara zilizo chini yake.

Pamoja na ufanisi mzuri wa kazi kamati pia imebaini changamoto kadhaa zinazoikabili Ofisi ikiwemo usafiri hasa katika idara ya Utawala Bora na Ofisi ya Mdhadini na Mkaguzi Mkuu wa hesabu za Serikali, ambapo hupelekea

kupunguza ufanisi katika utekelezaji wa kazi zake, ufinyu wa bajeti pamoja na uingizwaji mdogo wa O/C ambapo hupelekea kukwamisha malengo ya Ofisi waliyojiwekea, ukosefu wa jengo la Ofisi ya Rais, Ikulu na Utawala Bora Pemba. Hii ni changamoto iliyopo kwa muda mrefu sasa hali ambayo inapelekea kuwakata tamaa watendaji wa Ofisi ambapo wanafanya kazi katika mazingira magumu.

Aidha pia kuna changamoto ya ukosefu wa Ofisi ya Mamlaka ya Kuzuia Rushwa na Uhujumu Uchumi Pemba, kukosekana kwa taaluma juu ya mambo ya kisheria kwa wananchi hasa wa vijijini pamoja na uelewa mdogo wa jamii juu ya haki za binaadamu hasa kwa wanawake na watoto.

Mwisho kwa upande wa changamoto ni kukosekana kwa mwanasheria katika Ofisi ya CAG Pemba hali ambayo ni changamoto kwao kwa vile hadi sasa wanategemea mwanasheria aliyeko ofisi ya CAG Unguja.

Kamati inaishauri Serikali kuziangalia vizuri na kuzitafutia ufumbuzi changamoto zote zilizotajwa hapo juu na kutekeleza maoni na ushauri wa Kamati kama yalivyoielezwa kwa urefu kwenye ripoti ya Kamati.

IDARA YA USHIRIKIANO WA KIMATAIFA NA URATIBU WA WAZANZIBARI WANAOSHINI NCHI ZA NJE (DIASPORA).

Idara imeendelea kuratibu ushiriki wa Wazanzibari wanaoishi nje ya nchi katika Jumuiya za Kikanda, Mashirika ya Kimataifa na nchi nyengine katika kuchangia maendeleo ya kijamii na kiuchumi. Mbali na kuratibu kazi zao idara inakabiliwa na changamoto kuu ya ufinyu wa bajeti wa bajeti katika kutekeleza majukumu yake.

Kamati inashauri kuwa Idara ipatiwe fedha ili kuweza kuwafuata na kukutana na jumuiya za Wazanzibari wanaoishi nje kwa lengo la kuwatambua na kujua elimu zao, elimu na ujuzi wao ili kuweza kuwatumia pale wanapohitajika katika serikali kwenye shughuli za maendeleo.

IDARA YA UTAWALA BORA:

Kamati katika utekelezaji wa kazi zake ilikutana na idara na kupatiwa taarifa ya utekelezaji wa bajeti kwa kipindi cha 2014/2015, pamoja na taarifa iliyopatiwa kamati iligundua kuwa bado idara inakabiliwa na changamoto

zinazonafanana na taasisi nyingi za serikali ikiwemo ufinyu wa bajeti na ukosefu wa usafiri.

Kamati inashauri ushauri wote uliotolewa kwenye ripoti hii kama ulivyo ufanyiwe kazi na serikali ili kuleta ufanisi kwenye dhana nzima na Idara ya Utawala bora kujumla.

MAMLAKA YA KUZUIA RUSHWA NA UHUJUMU UCHUMI.

Mamlaka ya Kuzuia Rushwa na Uhujumu Uchumi ni taasisi iliyoundwa kwa lengo la kupambana na vitendo vya rushwa na uhujumu uchumi. Kamati inaona bado kuna kazi kubwa ya kufanywa na Mamlaka kwani tatizo la rushwa ni kubwa kuliko mamlaka inavyochukua hatua, hivyo bado jitihada ni ndogo na zinahitaji kuongezwa hasa kwenye suala la kufuatilia masuala ya uhujumu uchumi.

Aidha Kamati inaitaka mamlaka kuzitumia ipasavyo ripoti za Kamati Teule za Baraza la Wawakilishi ili kuweza kuwachukulia hatua wale waliohusika.

OFISI YA MDHIBITI NA MKAGUZI MKUU WA HESABU ZA SERIKALI:

Ofisi inaendelea kutekeleza kazi zake kwa mujibu wa sheria katika ukaguzi wa hesabu katika wizara Serikali na Mashirika.

Kamati inaitaka Afisi ya CAG kupita Waziri husika kuileta ripoti kuhusu mishahara hewa ambapo Baraza la Wawakilishi liliagiza uchunguzi ufanyike ili kuona upotevu wa fedha za Umma.

Aidha Kamati inaiagiza Afisi ya CAG kutoa ripoti kuhusu fedha zilizokusanywa na Kampuni ya Filtex ya Dubai ambayo ilikuwa ni wakala wa Shirika la meli.

OFISI YA MAKAMU WA KWANZA WA RAIS

Ofisi ya Makamu wa Kwanza wa Rais inatekeleza majukumu yake kupitia Taasisi zifuatazo:-

- a) Ofisi ya Faragha
- b) Idara ya Mipango, Sera na Utafiti
- c) Idara ya Uendeshaji na Utumishi
- d) Idara ya Mazingira
- e) Idara ya Watu Wenye Ulemavu

- f) Ofisi ya Makamu wa Kwanza wa Rais, Pemba
- g) Tume ya Uratibu na Udhhibiti wa Dawa za Kulevya; na
- h) Tume ya Ukimwi.

Kamati ilifuatilia Utekelezaji wa Bajeti, Miradi, Sera na Ukusanyaji wa Mapato katika Ofisi ya Makamu wa Kwanza wa Rais, Unguja na kubaini changamoto mbali mbali zikiwemo hizi zifuatazo:-

1. Wananchi bado wanavuna mali asili zisizorejesheka bila ya kufuata Sheria na Utaratibu wa Kimazingira.

2. Hakuna Utaratibu wa Ufuatiliaji wa athari za Kimazingira kabla ya kuanza Utekelezaji wa Miradi mbali mbali hasa mikubwa kwa hapa nchini. Hata ile miradi ambayo taratibu zinafuatwa basi kunakuwa na ukiukwaji wa makusudi wa maagizo na ushauri unaotolewa na Idara ya Mazingira kwa taasisi husika.

Aidha Kamati pia imebaini ukiukwaji wa Sheria ya Maadili kwa baadhi ya viongozi wa Serikali kuingilia utendaji wa baadhi ya taasisi hasa Idara ya Mazingira katika kutekeleza majukumu yake ya kila siku hasa katika matumizi mabaya ya fukwe kwa ujenzi usiofuata masharti ya mazingira.

3. Uingizwaji, usafirishwaji na utumiaji wa dawa za kulevya bado upo na unaendelea kwa kasi nchini na kuendelea kuiathiri jamii.

4. Mabadiliko ya Tabia nchi yanaendelea kuathiri shughuli za kiuchumi na kijamii huku idadi kubwa ya jamii hawafahamu athari zake, ama hawana elimu ya kutosha juu ya athari za mabadiliko hayo kwa maendeleo yao binafsi na nchi kwa ujumla.

5. Udhalilishaji hasa kwa watu wenye ulemavu bado unaendelea katika jamii licha ya juhudi mbali mbali zinazochukuliwa na watu binafsi pamoja na Serikali.

6. Kuhusu suala la ujenzi wa *Rehabilitation centre*, Suala hili limekuwa ni la muda mrefu jambo ambalo linawakosesha vijana wanaoacha kutumia madawa ya kulevya kupata pahala pa kurejesha hali na afya zao. Ijapokuwa ucheleweshwaji huo unatokana na ufinyu wa bajeti, lakini Serikali lazima ioneshe nia ya dhati kabisa katika kufanikisha suala hili.

Kamati inapongeza jitihada za Serikali kuanzisha ujenzi wa Kituo cha Kurekebisha Tabia (*Rehabilitation Centre*) huko Kidimni.

MAONI NA USHAURI WA KAMATI KWA OFISI YA MAKAMU WA KWANZA WA RAIS

1. Kamati inaishauri Serikali kuendelea kutenga fungu kubwa zaidi katika bajeti ya kila mwaka kwa kuweza kusaidia mapambano ya maambukizi mapya dhidi ya gonjwa hili hatari la Ukimwi, na hili litafanikiwa tu pale itakapoweza kuendelea kutolewa elimu kwa wananchi kila itapobidi.
2. Kamati pia inaishauri Tume ya Ukimwi kutumia vyema fedha zote zinazotolewa ikiwa na Serikali ama zile za wafadhili kwa madhumuni ya kufikia lengo lililokusudiwa la kuwasaidia watu wanaoishi na virusi vya ukimwi pamoja na kutoa elimu kwa umma na si vyenginevyo.
3. Kamati inashauri kuangaliwa kwa kina suala la ajira kwa watu wenye ulemavu kwani wapo baadhi yao wana uwezo mzuri wa kufanya kazi.
4. Pamoja na yote hayo lakini Kamati pia inaishauri Serikali kuangalia kwa ukaribu zaidi shughuli za Idara ya Watu Wenye Ulemavu kwa kuwaongezea bajeti au angalau kile wanachokasimiwa waweze kukipata kwa asilimia mia (100%) ili waweze kutekeleza majukumu yao.
5. Baada ya kupitishwa kwa Sheria ya Usimamizi wa Mazingira Zanzibar, 2015, Kamati inashauri kuharakishwa mchakato wa kuundwa kwa Mamlaka ya Usimamizi wa Mazingira Zanzibar (ZEMA) ili lile lengo la kupambana kwa dhati na suala la uharibifu wa mazingira liweze kushughulikiwa ipasavyo.
6. Kamati pia imebaini udhaifu mkubwa kwa upande wa ZIPA katika kutekeleza na kusimamia sheria ipasavyo, hii ni kutokana na ukweli kwamba baadhi ya wawekezaji hupewa vibali hata kabla ya kufanyiwa tathmini ya kimazingira jambo ambalo ni kinyume na sheria. Hivyo Kamati inatoa wito tabia hii iachwe mara moja kwa maslahi ya nchi na kuwataka waweke mbele maslahi ya nchi kuliko maslahi yao binafsi, kwani janga lolote litakapotokea watakaopata hasara ni Zanzibar na wazanzibari na si wawekezaji. Tunalizungumza hili zaidi kwenye miradi ya mahoteli na miradi mingine mikubwa ya uwekezaji.

Suala hili si mara ya kwanza kamati yetu kulizungumza, lakini Kamati kila inapapata muda wa kupitia miradi hiyo ya maendeleo bado inakuta tatizo hili lipo, hivyo Kamati inamtaka Mwenyekiti wa Tume ya Maadili kuanza kushughulikia ukiukwaji huu wa madaraka kwani kama kusema tumeshasema sana.

7. Kamati aidha inaishauri Serikali kuhusu suala la uingiaji wa maji chumvi katika maeneo zaidi ya 150 kote nchini kufanya utafiti wa kina, haraka na wa dharura ili kuweza kukabiliana na tatizo husika.
Kamati katika suala hili inasisitiza maeneo mahsusi ya kuangaliwa mwanzo kwani hali yake ni mbaya zaidi ikiwemo Bonde la Kitondooni Mkoani, eneo la Chuo cha Mafunzo Kengeja, Kisiwa Panza, Kangani na Mtambwe Mkuu.
8. Kutokana na ugumu na ukubwa wa kukabiliana na tatizo la dawa za kulevya unaotokana zaidi na ukubwa wa mtandao wenyewe. Hivyo Kamati yangu inashauri kuwe na ushirikiano wa pamoja na kuundwe kikosi maalum kuanzia ngazi ya shehia ili kuwabaini wale wote wanaojihusisha na biashara ama matumizi ya dawa hizi za kulevya.

OFISI YA MAKAMU WA PILI WA RAIS

Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais inaundwa na Ofisi pamoja na Idara zifuatazo:-

1. Ofisi ya Faragha
2. Idara ya Uendeshaji na Utumishi
3. Idara ya Mipango, Sera na Utafiti
4. Idara ya Uratibu wa Shughuli za Serikali
5. Idara ya Maafa
6. Idara ya Sherehe na Maadhimisho ya Kitaifa
7. Idara ya Upigaji Chapa na Mpiga Chapa Mkuu wa Serikali
8. Idara ya Uratibu wa Shughuli za SMZ Dar-es-salaam
9. Baraza la Wawakilishi
10. Tume ya Uchaguzi
11. Ofisi Kuu Pemba.

OFISI YA FARAGHA

Ofisi ya Faragha imeendelea na majukumu yake ya msingi ya kutoa huduma zinazostahiki kwa Mhe. Makamu wa Pili wa Rais.

MAONI NA USHAURI WA KAMATI:

1. Kamati inaendelea kuishauri Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais kuchukua hatua za kufunga CCTV kamera katika Ofisi ya Mhe. Makamu wa Pili wa Rais kwa lengo la kuimarisha usalama.
2. Kamati yangu inaiomba serikali kuu kuliangalia suala la ujenzi wa nyumba za Viongozi wetu wakuu wa Kitaifa hasa kule Pemba, kwani Kamati haikuridhika na jinsi wanavyoshughulikiwa wakiwepo kisiwa cha Pemba, hasa Makamu wa Kwanza na Makamu wa Pili wa Rais. Aidha, hawana usafiri wa kutosha kwa kisiwa cha Pemba jambo ambalo hulazimika ziara zao kusitisha shughuli nyingi za kikazi wakati wanapokuwepo Pemba kwani magari mengi ya mawizara huazimwa kwa ajili ya kuwahudumia viongozi hao pamoja na misafara yao.

Isitoshe, kwa vile sasa tunakaribia kumaliza muhula wa kwanza wa awamu ya saba, Kamati yangu inaipa changamoto serikali kujitathmini na kufanya hesabu ingekuwa imeweza kuokoa kiasi gani cha fedha kama angalau tungekuwa tumeweza kupata hata nyumba moja kwa mmoja kati ya Mhe. Makamu wa Kwanza au Makamu wa Pili wa Rais kwa kule Pemba.

Ni masikitiko ya Kamati inayosimamia Ofisi hizi kuona bado hadi leo tunakodi nyumba kwa ajili ya Viongozi wetu wanapokuwa Pemba.

Ni imani ya Kamati yangu kwamba Serikali Kuu italichukua suala hili na kulitafutia ufumbuzi utakaomridhisha kila mmoja wetu.

3. Vile vile kamati inaishauri Serikali kujenga jengo jengine Dodoma ambalo litaendana na hadhi ya Mhe. Makamu wa Pili wa Rais, lakini pia na Dar-es Salaam kujengwa jengo la nyumba ya Mhe. Makamu wa Kwanza na wa Pili ili waweze kufanya shughuli zao kwa ufanisi zaidi.
4. Kamati yangu pia inashauri kwa upande wa Zanzibar kuhamisha ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais kwa kujengwa jengo jengine la kisasa

litakalokuwa na huduma zote na eneo lenye faragha. Sio pale lilipo hivi sasa.

5. Kuhusiana na suala la Usafiri, Kamati bado hairidhishwi na hali za gari zinazotumiwa kwenye misafara ya Viongozi wetu, ukiacha gari anayopanda Mhe. Makamu wa Pili basi zilizobakia zote hali yake si nzuri na zinahitaji kubadilishwa ili kuwapa unafuu walinzi wetu kufanya kazi zao kwa ufanisi zaidi.

IDARA YA URATIBU WA SHUGHULI ZA SERIKALI

MAONI NA USHAURI WA KAMATI:

Kamati inaridhishwa kwa kiasi juu ya Uratibu wa Shughuli za serikali unavyofanywa hivi sasa lakini inashauri mambo yafuatayo yazingatiwe ili kuimarisha uratibu huo na kufikia dhamira na malengo pamoja na mategemeo ya wananchi kwa nchi yao.

1. Serikali ihakikishe utekelezaji wa taarifa za Kamati za Kudumu, na Kamati Teule za Baraza zinafanyiwa kazi ili kupunguza kero katika jamii na kupelekea wananchi kuwa na imani na Serikali yao kwani maelezo yanayotolewa Barazani mengi huwa yanatoka kwa wananchi na utekelezaji wa maagizo hayo ndio kuwatumikia wao.

Vile vile kuna ubadhirifu mwingi uliogundulika na Kamati zilizoundwa na Baraza la Wawakilishi lakini hatuoni hatua za haraka kuchukuliwa, hii itapelekea wale wakosaji kujihisi wako sawa na wengine kuweza kufanya kama hivyo kwani watahisi kufanya ubadhirifu ni jambo la kawaida tu. Hivyo hata malengo ya Serikali itakuwa ni ndoto tu ikiwa tutaendelea kuoneana muhali huku wachache wakiitafuna nchi, Kamati inaamini ikiwa Serikali itakuwa makini basi bado kuna uwezo mkubwa wa kujitegemea kwa bajeti ya matumizi ya kawaida kupitia mapato yetu ya ndani bila kutegemea wafadhili kutoka nje.

Aidha, kwa kuwa sasa tumeshatunga Sheria ya Maadili ya Viongozi wa Umma, wakati umefika sasa wa Tume baada ya kuanza kazi zake rasmi kuanza na Ripoti za Kamati Teule za Baraza ili kurejesha imani ya wananchi kwa Serikali yao.

Tukiangalia Sera ya Utawala Bora (2011) ambayo Serikali ndiyo inayoismamia inaeleza wazi kuwa;

"Utawala Bora ni utumiaji wa madaraka kwa ufanisi, uaminifu, usawa, uwazi na uwajibikaji katika ngazi tofauti za Serikali". Ukurasa wa 3.

Hivyo, Idara ya Uratibu wa Shughuli za Serikali ihakikishe kuwa inasimamia utekelezaji wa Sera hiyo kwani wao ni kiungo muhimu cha kufanikisha shughuli za Serikali na hivyo kufimizwa kwa matarajio ya wananchi kwa Serikali yao.

Kwa maelezo zaidi naomba Wajumbe waangalie ripoti ya Kamati.

IDARA YA MAAFA

Kamati inaipongeza Idara hii ya Maafa kwa kujitahidi kutekeleza majukumu kwa kadri ya hali inavyoruhusu.

Aidha, kutokana na kukamilika kwa Sheria ya Kukabaliana na Maafa Zanzibar, 2015 na kupitishwa na Baraza la Wawakilishi, ni matumaini ya wananchi kwamba zile kasoro zote za kiutendaji na nyengine za kitaalamu zitakuwa zimepatiwa mwarobaini ili kuweza kukabiliana vyema na maafa pale yanapotokea.

Kwa maoni na ushauri wa Kamati kuhusiana na Idara ya Maafa naomba Wajumbe pia wafanye rejea kwenye ripoti ya Kamati.

IDARA YA SHEREHE NA MAADHIMISHO YA KITAIFA

Kamati yangu inatoa pongezi za dhiti kabisa kwa Mhe Rais, Makamu wa Kwanza wa Rais pamoja na Makamu wa Pili wa Rais kwa kuadhimisha na kufanikisha sherehe za miaka 51 ya Mapinduzi.

Aidha Kamati inatoa shukrani za dhiti kwa Idara ya Sherehe na Maadhimisho ya Kitaifa chini ya Mwenyekiti wa Kamati Maalum ya Maandalizi na Uratibu wa Sherehe za miaka 51 ya Mapinduzi ya Zanzibar Mhe. Balozi Seif Ali Iddi kwa kazi nzuri waliyoifanya.

Aidha, Kamati inapenda kuchukua nafasi hii adhimu kuishauri Serikali juu ya kumtangaza Marehemu Mzee Abeid Aman Karume; Rais wa Kwanza wa

Jamhuri ya Watu wa Zanzibar na jemedari wa Mapinduzi tunayokula matunda yake kuwa Baba wa Taifa la Zanzibar.

Ni kawaida na utamaduni wa kila mtu kuthamini chake, na mwenyewe Mzee Karume aliwahi kusema "**Tukuza chako mpaka usahau cha mwenzako**". Ni imani na matumaini ya Kamati yetu kwamba itaona busara na umuhimu wa kulifanya hili ili kulinda heshima na historia ya muasisi huyu wa Mapinduzi ya nchi yetu.

BARAZA LA WAWAKILISHI

Baraza la Wawakilishi ndiyo ngome ya wananchi kama Mhe. Aboud Jumbe alivyowahi kusema. Kamati inaridhishwa na utendaji kazi wa Ofisi wa majukumu yake ya kila siku.

MAONI NA USHAURI WA KAMATI:

1. Kamati pia inaendelea kushauri na kusisitiza kuwa taratibu zote za lazima zifanywe ili Mheshimiwa Spika aweze kuhamia katika nyumba iliyojengwa maalum kwa ajili yake. Kamati inaona kuendelea kukaa tu kwa nyumba ile bila ya kutumiwa ni kupoteza gharama kubwa zilizokwishatumika ambapo Baraza letu ndilolinalotakiwa liwe mfano wa kutumia vizuri kodi za wananchi. Kuendelea kukaa tu kwa nyumba ile bila ya kutumika ni jambo ambalo haliridhishi wala halipendezi mbele ya macho ya wananchi.
2. Kuhusu Ofisi za Baraza Pemba Kamati inaomba kufanyiwa ukarabati zaidi pamoja na kuwepo huduma zote ili iweze kutumika. Aidha Kamati inatoa pongezi kwa matengenezo makubwa yaliyofanywa hadi sasa, lakini pia kuna kazi kubwa ya kufanywa mpaka Ukumbi wa Baraza uweze kufanya kazi zake zilizokusudiwa.

Hali ya ukumbi wa mikutano ya Baraza bado ni ile ile isiyoridhisha, vikalio ni vile vile vya mabenchi ambayo kiumri yamechoka na kukosa hadhi ya kukaliwa na Wajumbe kwa shughuli za vikao vya Baraza.

Halikadhalika ukumbi wenyewe unahitaji matengenezo makubwa ili uoanena hadhi ya kumbi za mikutano ya mabunge, kiujumla ukumbi unahitaji matengenezo makubwa ili uweze kutumika tena kwa shughuli za Baraza.

Dawa ya kutibu ugonjwa huu wa saratani ya ubovu wa majengo ni kuingiziwa fedha ipasavyo ili yaweze kushughulikiwa ijapokuwa kwa awamu.

Kuhusu nyumba ya Mhe. Spika iliyopo Uzunguni, Wete hali yake siyo mbaya ila tatizo kubwa liliopo hivi sasa katika nyumba hiyo ni ukosefu wa maji safi ya matumizi, kwani hulazimika kununua maji kila wanapopata wageni.

Mhe. Spika kwa maelezo zaidi naomba Waheshimiwa Wajumbe waangalie ripoti ya Kamati.

TUME YA UCHAGUZI:

Tume ya Uchaguzi Zanzibar imeendelea kutekeleza majukumu yake kama ilivyopangiwa ikiwemo kufanya maandalizi ya Uchaguzi Mkuu wa Oktoba 2015 kwa kuendelea na zoezi la ugawaji wa Shahadaza wapiga kura Unguja na Pemba.

Aidha Tume pia inaendelea kumaliza hatua za mwisho za zoezi la uchunguzi wa idadi, majina na mipaka ya majimbo zoezi ambalo linategemewa kumalizika kabla ya mwezi wa Aprili, 2015.

Mbali na utekelezaji wa majukumu yake kamati ilibaini changamoto zifuatazo katika Tume ya Uchaguzi:-

1. Kamati ilibaini Tume ya Uchaguzi Pemba haina majengo yake yenyewe ya kufanyia kazi. Ofisi imo katika jengo kongwe ambalo wamelirithi kutoka Wizara ya Biashara, licha ya matengenezo jengo hili haliendani na mazingira ya kiuchaguzi kwani lipo barabara kuu, limezungukwa na maduka na halina mlango wa kutokea wakati wa dharura.

2. Aidha, Kamati pia kwa Pemba Ofisi za Tume za Wilaya zote zimo katika majengo ya Ofisi za Wakuu wa Wilaya hali ambayo inapunguza muono wa uhuru katika masuala ya kiuchaguzi.

3. Ufinyu wa Bajeti.

4. Ukosefu wa elimu ya uraia miongoni mwa wananchi.

5. Kutochukuliwa kwa vitambulisho vikongwe vya wapiga kura kwa upande wa Pemba. Ni vitambulisho 234 tu ambavyo vimechukuliwa kati ya vitambulisho 737, licha ya njia mbali mbali za kupasha habari kutolewa.

MAONI NA USHAURI WA KAMATI:

1. Kamati inaishauri Tume ya Uchaguzi Zanzibar kufanya kazi zake kwa mujibu wa sheria za nchi ili kuepusha vitendo vya uvunjifu wa amani hasa katika vipindi vya Uandikishaji na Uchaguzi wenyewe.
2. Aidha Kamati inapenda kuishauri Tume kuendelea kutoa elimu ya uraia kwa wananchi na kujua haki zao na mipaka yao kwa mujibu wa sheria. Elimu hii zaidi juu ya masuala yanayohusu mambo ya Uchaguzi na wajibu na haki za raia pamoja na masuala yanayohusu haki za binaadamu.

SEHEMU YA TATU

HITIMISHO:

Mhe. Spika, kabla ya kumalizia napenda kuchukua nafasi hii kutanabahisha kwamba muhtasari huu pamoja na ripoti yake kwa ukamilifu wake ichukuliwe kuwa ni sehemu ya ripoti ya Kamati na vyote naomba viingie kwenye *hansards*.

Kwa ujumla Kamati imeweza kufanikisha majukumu yake kwa kufuatilia utekelezaji wa kazi katika Taasisi zilizoinishwa katika ripoti hii kwa ufanisi mkubwa.

Kamati pia inashukuru jitihada zinazochukuliwa na Taasisi hizo katika utekelezaji wa kazi zao ambapo Kamati imeweza kutoa maelekezo, ushauri na maagizo ambayo inaamini yataweza kusaidia kutekeleza majukumu ya Serikali kwa ufanisi kupitia Ofisi ya Rais, Ikulu na Utawala Bora, Ofisi ya Makamu wa Kwanza wa Rais na Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais.

Pia kamati inatoa shukrani kwa wale wote waliofanikisha kazi za kamati kwa mwaka wa fedha 2014/2015 na pia kuwezesha taarifa ya kamati kutayarishwa na kuwasilishwa kunakohusika.

Aidha, kamati inamshukuru kwa dhati Mhe. Spika, Katibu wa Baraza la Wawakilishi, watendaji wote wa Serikali, Watendaji wa Baraza la Wawakilishi na wote waliofanikisha kazi za Kamati.

Mhe. Spika baada ya maelezo hayo naomba kutoa hoja.

.....

Saleh Nassor Juma

Makamo Mwenyekiti,

Kamati ya Kusimamia Ofisi za Viongozi Wakuu wa Kitaifa,

Baraza la Wawakilishi,

Zanzibar